اداره کلّ آموزش و پرورش استان مرکزی	نام و نام خانوادگی :	درس : دینی ۳	شماره صندلی :
اداره آموزش و پرورش ناحیه یک اراک		نیمسال اول ۱۴۰۲	نمره :
دبیرستان استعداد های درخشان علامه حلی یک (حاج حسین ترابی)	کلاس :	تاریخ امتحان :۱۴۰۲/۱۰/۱۱	امضای مصحح :
	نام دبیر : استاد بابائی نیا	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه	

ردیف	سوالات	بارم
۱	با توجه به آیات و احادیث به سوالات پاسخ دهید الف :نوع توحید و شرک را در آیات زیر مشخص نمایید ۱- اتَخذتُم مِن دُونِه اَولیاء ۲- قُل اَغَیرَ الله اَبغی رَبا ۳- آیه شریفه (اَرایتَ مَنِ اتَخِذَاِلهَهُ هَواهُ)ناظر به توحید یا شرک در کدام بعد فردی یا اجتماعی است؟ ۴- حدیث (فاعلُ الخیرَ خیرُ منهُ و فاعل الشرِشرُمنه)شرط قبولی اعمال را چه چیزی می داند) ۵- با توجه به (اِنَ الله رَبی وَ رَبُکُم فَاعبُدُهُ(فَاعبُدُهُ)چه نوع توحیدی دارد؟ ب- با توجه به (یسالهُ مَن فِی السماواتِ وَ الارضِ کُلَ یَوم هُوَفی شَان) ۱- چرا خداوند هر لحظه دست اندر کار امری است؟ ۲- ترجمه آیه (قَد جاءکم بَصائرُ مِن ربِکُم فَمَن اَبصَرَفَلِنَفسِهِ وَ مَن عَمی فَعَلیها)را بنویسید به راستی که دلایل روشن از جانب پروردگار تان به سوی شما آمد.....	۳/۲۵
۲	صحیح و غلط بودن سوالات زیر را مشخص نمایید الف: اختیار انسان یک قضای الهی است( ) ب: اجرا وپیاده کردن اراده خدا تقدیر الهی است( ) ج: قوانین ثابت جهان مانع اختیارانسان نیست( ) د: کسی نمیتواند از اختیار که یک ویژگی ذاتی است فرا ر نماید( )	۲
۳	به سوالات به صورت کوتاه پاسخ دهید الف:توحیددر ولایت چیست؟ ب: انواع شرک را نام ببرید؟ ج: مشرک چه کسی است؟ د: قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است یعنی چه؟ ه :انسان همواره بر سر دوراهی است یهنی چه؟ و:میوه های درخت اخلاص را نام ببرید. ی: هیچ گویی سنگ را فردا بیا – ور نیایی من دهم بدرا سزا .(این بیت با کدام موضوع در ارتباط است. شرح دهید؟)	۳/۵

www-karoon.ir

اداره کلّ آموزش و پرورش استان مرکزی	نام و نام خانوادگی :	درس : دینی ۳	شماره صندلی :
اداره آموزش و پرورش ناحیه یک اراک		نیمسال اول ۱۴۰۲	نمره :
دبیرستان استعداد های درخشان علامه حلی یک (حاج حسین ترابی)	کلاس :	تاریخ امتحان :۱۴۰۲/۱۰/۱۱	امضای مصحح :
	نام دبیر : استاد بابائی نیا	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه	

ردیف	سوالات	بارم
۴	جای خالی را با عبارت مناسب پاسخ دهید الف:خدا نور هستی است یعنی..... ب:رب یعنی..... ج:میان بعد فردی توحید و بعد اجتماعی توحید رابطه.....وجود دارد د: قدربه معنای.....و.....است	۲
۵	اصطلاحات زیر ار شرح دهید الف:اخلاص یعنی چه ؟ ب:حفیقت وجدانی در اختیار چیست؟ ج:افزایش خودشناسی ←—— د:قضا یعنی.....	۱
۶	با ذکر استدلال اثبات کنید که ذات خداوند قابل شناخت نیست؟	۱
۷	علل طولی را با مثال شرح دهید؟	۱
۸	در چه صورتی جامعه توحیدی تبدیل به یک جامعه طاغوتی می گردد(چهار موردبنویسید)	۱
۹	بعداجتماعی توحید را تعریف نماید	۱/۵
۱۰	الف –حسن فعلی و حسن فاعلی را با مثال تعریف نمایید ب:در هر یک از موارد زیر وجود حسن فعلی و فاعلی را مشخص نمایید ۱- مخلصانه به دیگران کمک کردن ۲- کسب رتبه بالای کنکور برای قیافه گرفتن	۲
۱۱	شواهدی که دلیل بر اختیار داشتن است را نام ببرید.	/۷۵
۱۲	این جمله امام علی(ع)از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم یعنی چه؟	۱

موفق باشید

www-kanoon-ir

به نام خدا

پاسخ دین و زندگی ۳، علامه حلی یک اراک

مولف پاسخنامه: علی اکبر افتخاری، رتبه ۴ انسانی

۱) الف: ۱_شرک در ولایت ۲_توحید در ربوبیت
۳_شرک عملی در بعد فردی ۴_اخلاص
۵_توحید عملی
ب: ۱_ به سبب نیاز دائمی موجودات جهان به خدا
۲_پس هرکس که بینا گشت به سود خود اوست و هرکس که کوردل گردد به زیان خود اوست.
۲) الف_غ ب_غ ج_ص د_ص
۳)الف_هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، اما دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند. به این حق تصرف، ولایت و سرپرستی میگویند.
ب_شرک در خالقیت_ شرک در مالکیت_ شرک در ولایت_ شرک در ربوبیت و شرک عملی
ج_هرکس که معتقد باشد خداوند شریک دارد مشرک به حساب می آید.
د_یعنی قانونمند است و مطابق با قوانینی که خدا

www.kanoon.ir

مشخص کرده پیش می رود.
ه_انسان همواره بر سر دوراهی بندگی خدا و بندگی شیطان و هوای نفس قرار دارد و زندگی صحنه انتخاب یکی از این دوراه است.
و_دستیابی به درجاتی از حکمت_ نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان_ دریافت پاداش های وصف نشدنی
ی_مسئولیت پذیری از شواهد وجود اختیار
۴)الف_یعنی تمام موجودات، وجود خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.
ب_مالک و صاحب اختیاری که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست.
ج_متقابل
د_اندازه و اندازه گرفتن
۵)الف_اخلاص به معنی خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است. این کلمه در کاربرد دینی بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همانگونه که او دستور داده است، انجام دهد.
ب_اختیار که به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است، یک حقیقت وجدانی و مشهود است و هر انسانی آن را در خود می یابد و می بیند که شبانه روز در حال تصمیم گرفتن برای انجام یک کار یا ترک آن است.

www-kanoon-ir

ج_درک بیشتر فقر و نیاز_ افزایش بندگی
د_قضا به معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است. موجودات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند، به قضای الهی وابسته اند.
۶_ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم زیرا لازمه شناخت هرچیزی احاطه و دسترسی به آن است. خداوند حقیقتی نامحدود دارد در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. بنابراین با اینکه می توانیم به وجود خدا پی ببریم و صفات او را بشناسیم اما نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.
۷_گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده اینگونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. برای مثال، به هنگام نوشتن، چند عامل در طول هم در انجام این کار دخالت دارند و کل کار نوشتن را به هریک از این عوامل می توان نسبت داد.
۸_اگر قرار باشد همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به

دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود. در چنین جامعه ای، روز به روز انسانهای ستمگر قدرت بیشتری پیدا میکنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار میگیرند. در نتیجه، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمانهای او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

۹_بعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همه ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. مهمترین رکن یک جامعه حکومت آن است. وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.

۱۰_الف: حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد. حسن فعلی نیز بدان معناست که کار به درستی و به همان صورتی که خداوند فرمان داده است انجام شود.خداوند میخواهد؛ مثلا در رابطه با نماز انسان مومن علاوه بر اینکه می کوشد نیت خود را خالص کند(حسن فاعلی) تلاش می کند اگر خداوندامر فرموده که نماز صبح در دو رکعت و بایک رکوع ودو سجده در هر رکعت و قبل از طلوع آفتاب انجام شود، انسان مؤمن نیز تلاش میکند نماز خودرا به همین صورت انجام دهد تا

صحیح و درست باشد.(حسن فعلی)
ب: ۱_حسن فاعلی و فعلی
۲_ حسن فعلی بدون حسن فاعلی
۱۱_ تفکر و تصمیم_ احساس رضایت یاپشیمانی_مسئولیت پذیری
۱۲_امیرالمؤمنین با رفتار و سپس گفتار خود، نگرش صحیح خود از قدر و قضای الهی را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قدر و قضا، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است. در واقع، فرو ریختن دیوار سست و کج یک قضای الهی است، اما این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر خاص آن دیوار، یعنی سستی و کجی آن است. اما اگر دیوار، ویژگی دیگری داشته باشد مثلا محکم باشد، قضای دیگری را به دنبال خواهد آورد و انسانی که این دو تقدیر و این دو قضا را بشناسد تصمیم می گیرد و دست به انتخاب مناسبتر میزند. بنابراین، جهان آفرینش مجموعه ای از قدرها و قضاهای الهی است و این انسان است که باید با تشخیص درست، بهترینها را انتخاب کند.